

Πρὸς Κολοσσαεῖς

Παῦλος ἀπόστολος Ἰησοῦ χριστοῦ διὰ θελήματος θεοῦ, καὶ Τιμόθεος¹ **1**

ὁ ἀδελφός, τοῖς ἐν Κολασσαῖς² ἀγίοις καὶ πιστοῖς ἀδελφοῖς ἐν χριστῷ: **2**

χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ

χριστοῦ.

Εὐχαριστοῦμεν³ τῷ θεῷ καὶ πατρὶ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, **3**

πάντοτε⁴ περὶ ὑμῶν προσευχόμενοι, ἀκούσαντες τὴν πίστιν ὑμῶν ἐν **4**

χριστῷ Ἰησοῦ, καὶ τὴν ἀγάπην τὴν εἰς πάντας τοὺς ἀγίους, διὰ τὴν **5**

ἐλπίδα τὴν ἀποκειμένην⁵ ὑμῖν ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἣν προηκούσατε⁶ ἐν

τῷ λόγῳ τῆς ἀληθείας τοῦ εὐαγγελίου, τοῦ παρόντος⁷ εἰς ὑμᾶς, **6**

καθὼς καὶ ἐν παντὶ τῷ κόσμῳ, καὶ ἔστιν καρποφορούμενον⁸ καὶ

αὐξανόμενον,⁹ καθὼς καὶ ἐν ὑμῖν ἀφ' ἧς ἡμέρας ἠκούσατε καὶ

ἐπέγνωτε¹⁰ τὴν χάριν τοῦ θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ: καθὼς καὶ ἐμάθετε¹¹ ἀπὸ **7**

Ἐπαφρᾶ¹² τοῦ ἀγαπητοῦ συνδούλου¹³ ἡμῶν, ὅς ἐστιν πιστὸς ὑπὲρ

ὑμῶν διάκονος¹⁴ τοῦ χριστοῦ, ὁ καὶ δηλώσας¹⁵ ἡμῖν τὴν ὑμῶν **8**

ἀγάπην ἐν πνεύματι.

¹ Τιμόθεος, ου, ὁ, Timothy. ² Κολοσσαί, ὦν, ἡ, Colossae. ³ εὐχαριστέω, give thanks, thank. ⁴ πάντοτε, always, at all times. ⁵ ἀπόκειμαι, be laid up, put away. ⁶ προακούω, hear beforehand. ⁷ παρειμι, be present, have arrived. ⁸ καρποφορέω, bear fruit. ⁹ αὐξάνω, cause to grow, increase. ¹⁰ ἐπιγινώσκω, recognise, come to know. ¹¹ μανθάνω, learn, ascertain. ¹² Ἐπαφρᾶς, ᾱ, ὁ, Epaphras. ¹³ σύνδουλος, ου, ὁ, fellow slave, fellow servant. ¹⁴ διάκονος, ου, ὁ, minister, deacon. ¹⁵ δηλόω, show, make clear.

Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἠκούσαμεν, οὐ παυόμεθα¹ ὑπὲρ 9
 ὑμῶν προσευχόμενοι, καὶ αἰτούμενοι ἵνα πληρωθῇτε τὴν ἐπίγνωσιν²
 τοῦ θελήματος αὐτοῦ ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ συνέσει³ πνευματικῇ,⁴ 10
 περιπατῆσαι ὑμᾶς ἀξίως⁵ τοῦ κυρίου εἰς πᾶσαν ἀρέσκειαν,⁶ ἐν παντὶ
 ἔργῳ ἀγαθῷ καρποφοροῦντες⁷ καὶ αὐξανόμενοι⁸ εἰς τὴν ἐπίγνωσιν²
 τοῦ θεοῦ: ἐν πάσῃ δυνάμει δυναμούμενοι⁹ κατὰ τὸ κράτος¹⁰ τῆς 11
 δόξης αὐτοῦ, εἰς πᾶσαν ὑπομονὴν¹¹ καὶ μακροθυμίαν¹² μετὰ χαρᾶς: 12
 εὐχαριστοῦντες¹³ τῷ πατρὶ τῷ ἱκανώσαντι¹⁴ ἡμᾶς εἰς τὴν μερίδα¹⁵ τοῦ
 κλήρου¹⁶ τῶν ἁγίων ἐν τῷ φωτί, ὃς ἐρρύσατο¹⁷ ἡμᾶς ἐκ τῆς ἐξουσίας 13
 τοῦ σκοτούς,¹⁸ καὶ μετέστησεν¹⁹ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ υἱοῦ τῆς
 ἀγάπης αὐτοῦ, ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν,²⁰ τὴν ἄφεσιν²¹ τῶν 14
 ἁμαρτιῶν: ὃς ἐστὶν εἰκὼν²² τοῦ θεοῦ τοῦ ἀοράτου,²³ πρωτότοκος²⁴ 15
 πάσης κτίσεως:²⁵ ὅτι ἐν αὐτῷ ἐκτίσθη²⁶ τὰ πάντα, τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς 16
 καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, τὰ ὀρατὰ²⁷ καὶ τὰ ἀόρατα,²⁸ εἴτε θρόνοι, εἴτε
 κυριότητες,²⁸ εἴτε ἀρχαί, εἴτε ἐξουσίαι: τὰ πάντα δι' αὐτοῦ καὶ εἰς
 αὐτὸν ἔκτισται:²⁶ καὶ αὐτός ἐστιν πρὸ²⁹ πάντων, καὶ τὰ πάντα ἐν 17
 αὐτῷ συνέστηκεν.³⁰ Καὶ αὐτός ἐστιν ἡ κεφαλὴ τοῦ σώματος, τῆς 18
 ἐκκλησίας: ὃς ἐστὶν ἀρχή, πρωτότοκος²⁴ ἐκ τῶν νεκρῶν, ἵνα γένηται
 ἐν πᾶσιν αὐτὸς πρωτεύων:³¹ ὅτι ἐν αὐτῷ εὐδόκησεν³² πᾶν τὸ 19

¹ παύω, cause to cease. ² ἐπίγνωσις, εὖως, ἡ, knowledge, discernment. ³ σύνεσις, εὖως, ἡ, understanding, insight. ⁴ πνευματικός, spiritual. ⁵ ἀξίως, worthily, in a manner worthy of. ⁶ ἀρέσκεια, ας, ἡ, pleasing, willing service. ⁷ καρποφορέω, bear fruit. ⁸ αὐξάνω, cause to grow, increase. ⁹ δυναμώω, strengthen, enable. ¹⁰ κράτος, ους, τό, power, dominion. ¹¹ ὑπομονή, ἡς, ἡ, endurance, perseverance. ¹² μακροθυμία, ας, ἡ, long-suffering, patience. ¹³ εὐχαριστέω, give thanks, thank. ¹⁴ ἱκανώω, make sufficient, qualify. ¹⁵ μερίς, ἰδος, ἡ, part, portion. ¹⁶ κλήρος, ου, ό, lot, portion. ¹⁷ ῥύομαι, rescue, save. ¹⁸ σκότος, ους, τό, darkness. ¹⁹ μεθίστημι, remove, turn away. ²⁰ ἀπολύτρωσις, εὖως, ἡ, redemption, deliverance. ²¹ ἄφεσις, εὖως, ἡ, release, forgiveness. ²² εἰκὼν, όνος, ἡ, image, likeness. ²³ ἀόρατος, invisible, unseen. ²⁴ πρωτότοκος, first-born. ²⁵ κτίσις, εὖως, ἡ, creation, creature. ²⁶ κτίζω, create, form. ²⁷ ὀρατός, visible. ²⁸ κυριότης, ἡτος, ἡ, lordship, dominion. ²⁹ πρό, before (gen), before. ³⁰ συνίστημι, commend (transitive), stand with. ³¹ πρωτεύω, be first, have first place. ³² εὐδοκέω, think it good, be well pleased with.

πλήρωμα¹ κατοικῆσαι,² καὶ δι' αὐτοῦ ἀποκαταλλάξαι³ τὰ πάντα εἰς⁴ 20
 αὐτόν, εἰρηνοποιήσας⁴ διὰ τοῦ αἵματος τοῦ σταυροῦ⁵ αὐτοῦ, δι'
 αὐτοῦ, εἴτε τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, εἴτε τὰ ἐπὶ τοῖς οὐρανοῖς. Καὶ ὑμᾶς ποτε⁶ 21
 ὄντας ἀπηλλοτριωμένους⁷ καὶ ἐχθροὺς⁸ τῇ διανοίᾳ⁹ ἐν τοῖς ἔργοις τοῖς
 πονηροῖς, νυνὶ¹⁰ δὲ ἀποκατήλλαξεν³ ἐν τῷ σώματι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ 22
 διὰ τοῦ θανάτου, παραστήσαι¹¹ ὑμᾶς ἁγίους καὶ ἀμώμους¹² καὶ
 ἀνεγκλήτους¹³ κατενώπιον¹⁴ αὐτοῦ: εἴγε¹⁵ ἐπιμένετε¹⁶ τῇ πίστει 23
 τεθεμελιωμένοι¹⁷ καὶ ἐδραῖοι,¹⁸ καὶ μὴ μετακινούμενοι¹⁹ ἀπὸ τῆς
 ἐλπίδος τοῦ εὐαγγελίου οὗ ἠκούσατε, τοῦ κηρυχθέντος ἐν πάσῃ τῇ
 κτίσει²⁰ τῇ ὑπὸ τὸν οὐρανόν, οὗ ἐγενόμην ἐγὼ Παῦλος διάκονος.²¹

Νῦν χαίρω ἐν τοῖς παθήμασιν²² ὑπὲρ ὑμῶν, καὶ ἀνταναπληρῶ²³ τὰ 24
 ὑστερήματα²⁴ τῶν θλίψεων²⁵ τοῦ χριστοῦ ἐν τῇ σαρκί μου ὑπὲρ τοῦ
 σώματος αὐτοῦ, ὃ ἐστίν ἡ ἐκκλησία: ἥς ἐγενόμην ἐγὼ διάκονος,²¹ 25
 κατὰ τὴν οἰκονομίαν²⁶ τοῦ θεοῦ τὴν δοθεῖσάν μοι εἰς ὑμᾶς, πληρῶσαι
 τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, τὸ μυστήριον²⁷ τὸ ἀποκεκρυμμένον²⁸ ἀπὸ τῶν 26
 αἰώνων καὶ ἀπὸ τῶν γενεῶν: νυνὶ¹⁰ δὲ ἐφανερώθη³⁰ τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ,
 οἷς ἠθέλησεν ὁ θεὸς γνωρίσαι³¹ τί τὸ πλοῦτος³² τῆς δόξης τοῦ 27
 μυστηρίου²⁷ τούτου ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ὅς ἐστιν χριστὸς ἐν ὑμῖν, ἡ ἐλπίς

¹ πλήρωμα, τος, τό, fullness, fulfillment. ² κατοικέω, inhabit, dwell. ³ ἀποκαταλλάσσω, reconcile. ⁴ εἰρηνοποιέω, make peace, reconcile. ⁵ σταυρός, οὐ, ὁ, cross. ⁶ ποτέ, once, at some time. ⁷ ἀπαλλοτριόμαι, alienate, estrange. ⁸ ἐχθρός, hating, enemy (as a noun). ⁹ διάνοια, ας, ἡ, mind, understanding. ¹⁰ νυνί, now, already. ¹¹ παρίστημι, be present, stand by. ¹² ἄμωμος, without blemish, blameless. ¹³ ἀνέγκλητος, above reproach, blameless. ¹⁴ κατενώπιον, before, in the presence of (gen). ¹⁵ εἴγε, if indeed, seeing that. ¹⁶ ἐπιμένω, continue, remain. ¹⁷ θεμελιόω, lay a foundation, found. ¹⁸ ἐδραῖος, steadfast, firm. ¹⁹ μετακινέω, shift, remove. ²⁰ κτίσις, εως, ἡ, creation, creature. ²¹ διάκονος, ου, ὁ, minister, deacon. ²² πάθημα, τος, τό, suffering, passion. ²³ ἀνταναπληρῶ, fill up in turn. ²⁴ ὑστερήμα, τος, τό, that which is lacking, need. ²⁵ θλίψις, εως, ἡ, tribulation, persecution. ²⁶ οἰκονομία, ας, ἡ, stewardship, administration. ²⁷ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ²⁸ ἀποκρύπτω, hide, conceal. ²⁹ γενεά, ας, ἡ, generation. ³⁰ φανερώω, reveal, manifest. ³¹ γνωρίζω, make known, declare. ³² πλοῦτος, ου, ὁ, wealth, riches.

τῆς δόξης· ὃν ἡμεῖς καταγγέλλομεν,¹ νουθετοῦντες² πάντα ἄνθρωπον, 28
καὶ διδάσκοντες πάντα ἄνθρωπον ἐν πάσῃ σοφίᾳ, ἵνα
παραστήσωμεν³ πάντα ἄνθρωπον τέλειον⁴ ἐν χριστῷ Ἰησοῦ· εἰς δὲ καὶ 29
κοπιῶ,⁵ ἀγωνιζόμενος⁶ κατὰ τὴν ἐνέργειαν⁷ αὐτοῦ, τὴν ἐνεργουμένην
ἐν ἐμοὶ ἐν δυνάμει.

Θέλω γὰρ ὑμᾶς εἰδέναι ἡλίκον⁹ ἀγῶνα¹⁰ ἔχω περὶ ὑμῶν καὶ τῶν ἐν 2
Λαοδικείᾳ,¹¹ καὶ ὅσοι οὐχ ἑωράκασιν τὸ πρόσωπόν μου ἐν σαρκί, ἵνα 2
παρακληθῶσιν αἱ καρδίαι αὐτῶν, συμβιβασθέντων¹² ἐν ἀγάπῃ, καὶ
εἰς πάντα πλοῦτον¹³ τῆς πληροφορίας¹⁴ τῆς συνέσεως,¹⁵ εἰς ἐπίγνωσιν
τοῦ μυστηρίου¹⁷ τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς καὶ τοῦ χριστοῦ, ἐν ᾧ εἰσὶν 3
πάντες οἱ θησαυροὶ¹⁸ τῆς σοφίας καὶ τῆς γνώσεως¹⁹ ἀπόκρυφοι.²⁰ 4
Τοῦτο δὲ λέγω, ἵνα μή τις ὑμᾶς παραλογίζηται²¹ ἐν πιθανολογίᾳ.²² Εἰ 5
γὰρ καὶ τῇ σαρκὶ ἄπειμι,²³ ἀλλὰ τῷ πνεύματι σὺν ὑμῖν εἰμί, χαίρων
καὶ βλέπων ὑμῶν τὴν τάξιν,²⁴ καὶ τὸ στερέωμα²⁵ τῆς εἰς χριστὸν
πίστεως ὑμῶν.

Ὡς οὖν παρελάβετε²⁶ τὸν χριστὸν Ἰησοῦν τὸν κύριον, ἐν αὐτῷ 6
περιπατεῖτε, ῥριζωμένοι²⁷ καὶ ἐποικοδομοῦμενοι²⁸ ἐν αὐτῷ, καὶ 7
βεβαιούμενοι²⁹ ἐν τῇ πίστει, καθὼς ἐδιδάχθητε, περισσεύοντες³⁰ ἐν

¹ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ² νουθετέω, admonish, exhort. ³ παρίστημι, be present, stand by. ⁴ τέλειος, complete, perfect. ⁵ κοπιᾶω, toil, labor. ⁶ ἀγωνίζομαι, contend, struggle. ⁷ ἐνέργεια, ας, ἡ, operative power, working. ⁸ ἐνεργέω, work, effect. ⁹ ἡλίκος, how great, how small. ¹⁰ ἀγών, ὄνος, ὁ, struggle, fight. ¹¹ Λαοδικεία, ας, ἡ, Laodicea. ¹² συμβιβάζω, hold together, instruct. ¹³ πλοῦτος, ου, ὁ, wealth, riches. ¹⁴ πληροφορία, ας, ἡ, full assurance, certainty. ¹⁵ σύνεσις, εως, ἡ, understanding, insight. ¹⁶ ἐπίγνωσις, εως, ἡ, knowledge, discernment. ¹⁷ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ¹⁸ θησαυρός, οῦ, ὁ, storehouse, treasure. ¹⁹ γνώσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ²⁰ ἀπόκρυφος, hidden, secret. ²¹ παραλογίζομαι, deceive, mislead. ²² πιθανολογία, ας, ἡ, persuasive speech. ²³ ἄπειμι, go away, depart. ²⁴ τάξις, εως, ἡ, arranging, order. ²⁵ στερέωμα, τος, τό, firmament, firmness. ²⁶ παραλαμβάνω, receive, take. ²⁷ ῥιζόω, root, fix by the root. ²⁸ ἐποικοδομέω, build upon, build upon a foundation. ²⁹ βεβαιῶ, confirm, secure. ³⁰ περισσεύω, abound, be rich.

αὐτῇ ἐν εὐχαριστίᾳ.¹

Βλέπετε μή τις ὑμᾶς ἔσται ὁ συλαγωγῶν² διὰ τῆς φιλοσοφίας³ καὶ 8

κενῆς⁴ ἀπάτης,⁵ κατὰ τὴν παράδοσιν⁶ τῶν ἀνθρώπων, κατὰ τὰ

στοιχεῖα⁷ τοῦ κόσμου, καὶ οὐ κατὰ χριστόν: ὅτι ἐν αὐτῷ κατοικεῖ⁸ 9

πᾶν τὸ πλήρωμα⁹ τῆς θεότητος¹⁰ σωματικῶς,¹¹ καὶ ἐστε ἐν αὐτῷ 10

πεπληρωμένοι, ὅς ἐστιν ἡ κεφαλὴ πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας: ἐν ᾧ 11

καὶ περιετμήθητε¹² περιτομῇ¹³ ἀχειροποιήτῳ,¹⁴ ἐν τῇ ἀπεκδύσει¹⁵ τοῦ

σώματος τῶν ἁμαρτιῶν τῆς σαρκός, ἐν τῇ περιτομῇ¹³ τοῦ χριστοῦ, 12

συνταφέντες¹⁶ αὐτῷ ἐν τῷ βαπτίσματι,¹⁷ ἐν ᾧ καὶ συνηγέρθητε¹⁸ διὰ

τῆς πίστεως τῆς ἐνεργείας¹⁹ τοῦ θεοῦ, τοῦ ἐγείραντος αὐτὸν ἐκ τῶν

νεκρῶν. Καὶ ὑμᾶς, νεκροὺς ὄντας ἐν τοῖς παραπτώμασιν²⁰ καὶ τῇ 13

ἀκροβυστίᾳ²¹ τῆς σαρκὸς ὑμῶν, συνεζωοποίησεν²² ὑμᾶς σὺν αὐτῷ,

χαρισάμενος²³ ἡμῖν πάντα τὰ παραπτώματα,²⁰ ἐξαλείψας²⁴ τὸ καθ' 14

ἡμῶν χειρόγραφον²⁵ τοῖς δόγμασιν,²⁶ ὃ ἦν ὑπεναντίον²⁷ ἡμῖν: καὶ

αὐτὸ ἤρκεν ἐκ τοῦ μέσου, προσηλώσας²⁸ αὐτὸ τῷ σταυρῷ:²⁹ 15

ἀπεκδυσάμενος³⁰ τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας, ἐδειγμάτισεν³¹ ἐν

παρρησίᾳ,³² θριαμβεύσας³³ αὐτοὺς ἐν αὐτῷ.

¹ εὐχαριστία, ας, ἡ, thanksgiving, thankfulness. ² συλαγωγέω, make captive of, carry off as spoil. ³ φιλοσοφία, ας, ἡ, philosophy, love of wisdom. ⁴ κενός, empty, vain. ⁵ ἀπάτη, ης, ἡ, deceit, deceitfulness. ⁶ παράδοσις, εως, ἡ, tradition, instruction. ⁷ στοιχεῖον, τό, elementary principles, elements. ⁸ κατοικέω, inhabit, dwell. ⁹ πλήρωμα, τος, τό, fullness, fulfillment. ¹⁰ θεότης, ητος, ἡ, divine nature, deity. ¹¹ σωματικῶς, in bodily form, bodily. ¹² περιτέμνω, circumcize, circumcise. ¹³ περιτομή, ης, ἡ, circumcision. ¹⁴ ἀχειροποίητος, not made with hands, not made by hand. ¹⁵ ἀπέκδυσις, εως, ἡ, removal, stripping off. ¹⁶ συνθάπτω, bury along with. ¹⁷ βάπτισμα, τος, τό, baptism, rite or ceremony of baptism. ¹⁸ συνεγείρω, raise up with, raise along with. ¹⁹ ἐνέργεια, ας, ἡ, operative power, working. ²⁰ παράπτωμα, τος, τό, trespass, falling away. ²¹ ἀκροβυστία, ας, ἡ, uncircumcision, foreskin. ²² συζωοποιέω, make alive together with someone. ²³ χαρίζομαι, give freely, forgive. ²⁴ ἐξαλείφω, wipe out, erase. ²⁵ χειρόγραφον, ου, τό, account, record of debts. ²⁶ δόγμα, τος, τό, a public decree, ordinance. ²⁷ ὑπεναντίος, opposed, contrary. ²⁸ προσηλώω, nail (fast), nail to. ²⁹ σταυρός, οὔ, ὁ, cross. ³⁰ ἀπεκδύομαι, strip off, disarm. ³¹ δειγματίζω, make a show of, expose. ³² παρρησία, ας, ἡ, boldness, confidence. ³³ θριαμβεύω, lead in a triumphal procession.

Μὴ οὖν τις ὑμᾶς κρινέτω ἐν βρώσει¹ ἢ ἐν πόσει,² ἢ ἐν μέρει³ ἑορτῆς⁴ ἢ 16
 νουμηνίας⁵ ἢ σαββάτων: ἃ ἔστιν σκιά⁶ τῶν μελλόντων, τὸ δὲ σῶμα 17
 χριστοῦ. Μηδεὶς ὑμᾶς καταβραβεύετω⁷ θέλων ἐν ταπεινοφροσύνῃ⁸ 18
 καὶ θρησκείᾳ⁹ τῶν ἀγγέλων, ἃ μὴ ἐώρακεν ἐμβατεύων,¹⁰ εἰκῇ¹¹
 φυσιούμενος¹² ὑπὸ τοῦ νοῦς¹³ τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, καὶ οὐ κρατῶν¹⁴ τὴν 19
 κεφαλὴν, ἐξ οὗ πᾶν τὸ σῶμα, διὰ τῶν ἀφῶν¹⁵ καὶ συνδέσμων¹⁶
 ἐπιχορηγούμενον¹⁷ καὶ συμβιβαζόμενον,¹⁸ αὔξει¹⁹ τὴν αὔξησιν²⁰ τοῦ
 θεοῦ.

Εἰ ἀπεθάνετε σὺν χριστῷ, ἀπὸ τῶν στοιχείων²¹ τοῦ κόσμου, τί ὡς 20
 ζῶντες ἐν κόσμῳ δογματίζεσθε,²² Μὴ ἄψῃ,²³ μηδὲ γεύσῃ,²⁴ μηδὲ 21
 θίγῃς²⁵ – ἃ ἔστιν πάντα εἰς φθορὰν²⁶ τῇ ἀποχρήσει²⁷ – κατὰ τὰ 22
 ἐντάλματα²⁸ καὶ διδασκαλίας²⁹ τῶν ἀνθρώπων; Ἄτινά ἐστιν λόγον 23
 μὲν ἔχοντα σοφίας ἐν ἐθελοθρησκείᾳ³⁰ καὶ ταπεινοφροσύνῃ⁸ καὶ
 ἀφειδίᾳ³¹ σώματος, οὐκ ἐν τιμῇ³² τινὶ πρὸς πλησμονὴν³³ τῆς σαρκός.

Εἰ οὖν συνηγέρθητε³⁴ τῷ χριστῷ, τὰ ἄνω³⁵ ζητεῖτε, οὗ³⁶ ὁ χριστός ἐστιν 3
 ἐν δεξιᾷ τοῦ θεοῦ καθήμενος. Τὰ ἄνω³⁵ φρονεῖτε,³⁷ μὴ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς. 2
 Ἀπεθάνετε γάρ, καὶ ἡ ζωὴ ὑμῶν κέκρυπται³⁸ σὺν τῷ χριστῷ ἐν τῷ

¹ βρώσις, εως, ἡ, eating, food. ² πόσις, εως, ἡ, drinking, drink. ³ μέρος, ους, τό, part, portion. ⁴ ἑορτή, ἡς, ἡ, feast, festival. ⁵ νουμηνία, ας, ἡ, new moon as a festival. ⁶ σκιά, ἄς, ἡ, shadow, thick darkness. ⁷ καταβραβεύω, rob of a prize, decide against. ⁸ ταπεινοφροσύνη, ἡς, ἡ, lowliness of mind, humility. ⁹ θρησκεία, ας, ἡ, religion, worship. ¹⁰ ἐμβατεύω, enter into, enter. ¹¹ εἰκῇ, without cause or reason, vainly. ¹² φυσιώω, puff or blow up, be arrogant. ¹³ νοῦς, ό, mind, reasoning faculty. ¹⁴ κρατέω, grasp, lay hold of. ¹⁵ ἀφή, ἡς, ἡ, joint, band. ¹⁶ σύνδεσμος, ου, ό, bond, fetter. ¹⁷ ἐπιχορηγέω, supply, provide. ¹⁸ συμβιβάζω, hold together, instruct. ¹⁹ αὔξάνω, cause to grow, increase. ²⁰ αὔξησις, εως, ἡ, growth, increase. ²¹ στοιχεῖον, τό, elementary principles, elements. ²² δογματίζω, subject to regulations, decree. ²³ ἄπτομαι, touch or handle. ²⁴ γεύομαι, taste, experience. ²⁵ θιγγάνω, touch, handle. ²⁶ φθορά, ἄς, ἡ, destruction, corruption. ²⁷ ἀπόχρησις, εως, ἡ, consuming, using up. ²⁸ ἐντάλμα, τος, τό, precept, commandment. ²⁹ διδασκαλία, ας, ἡ, teaching, doctrine. ³⁰ ἐθελοθρησκεία, ας, ἡ, arbitrary worship. ³¹ ἀφειδία, ας, ἡ, unsparing treatment, severity. ³² τιμή, ἡς, ἡ, honor, price. ³³ πλησμονή, ἡς, ἡ, indulgence, satisfaction. ³⁴ συνεγείρω, raise up with, raise along with. ³⁵ ἄνω, up, above. ³⁶ οὗ, where, when. ³⁷ φρονέω, think, judge. ³⁸ κρύπτω, conceal, hide.

θεῶ. Ὅταν ὁ χριστὸς φανερωθῇ,¹ ἡ ζωὴ ἡμῶν, τότε καὶ ὑμεῖς σὺν ⁴
αὐτῷ φανερωθήσεσθε¹ ἐν δόξῃ.

Νεκρώσατε² οὖν τὰ μέλη³ ὑμῶν τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, πορνείαν,⁴ ἀκαθαρσίαν,⁵ ⁵
πάθος,⁶ ἐπιθυμίαν⁷ κακὴν, καὶ τὴν πλεονεξίαν,⁸ ἥτις ἐστὶν
εἰδωλολατρεία,⁹ δι' ἧς ἔρχεται ἡ ὀργή¹⁰ τοῦ θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ⁶
ἀπειθείας:¹¹ ἐν οἷς καὶ ὑμεῖς περιεπατήσατέ ποτε,¹² ὅτε ἐζήτε ἐν ⁷
αὐτοῖς. Νυνὶ¹³ δὲ ἀπόθεσθε¹⁴ καὶ ὑμεῖς τὰ πάντα, ὀργήν,¹⁰ θυμόν,¹⁵ ⁸
κακίαν,¹⁶ βλασφημίαν,¹⁷ αἰσχρολογίαν¹⁸ ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν: μὴ ⁹
ψεύδεσθε¹⁹ εἰς ἀλλήλους, ἀπεκδυσάμενοι²⁰ τὸν παλαιὸν²¹ ἄνθρωπον
σὺν ταῖς πράξεσιν²² αὐτοῦ, καὶ ἐνδυσάμενοι²³ τὸν νέον,²⁴ τὸν ¹⁰
ἀνακαινούμενον²⁵ εἰς ἐπίγνωσιν²⁶ κατ' εἰκόνα²⁷ τοῦ κτίσαντος²⁸ αὐτόν:
ὅπου οὐκ ἔστι²⁹ Ἕλλην³⁰ καὶ Ἰουδαῖος, περιτομή³¹ καὶ ἀκροβυστία,³² ¹¹
βάρβαρος,³³ Σκύθης,³⁴ δοῦλος, ἐλεύθερος: ἀλλὰ τὰ πάντα καὶ ἐν
παῶσιν χριστοῦ.

Ἐνδύσασθε²³ οὖν, ὡς ἐκλεκτοὶ³⁶ τοῦ θεοῦ, ἅγιοι καὶ ἡγαπημένοι, ¹²
σπλάγχνα³⁷ οἰκτιρμοῦ,³⁸ χρηστότητα,³⁹ ταπεινοφροσύνην,⁴⁰
πραότητα,⁴¹ μακροθυμίαν: ἀνεχόμενοι⁴³ ἀλλήλων, καὶ χαρίζόμενοι⁴⁴ ¹³

¹ φανερώω, reveal, manifest. ² νεκρώω, put to death, render weak. ³ μέλος, οὐς, τό, member, limb. ⁴ πορνεία, ας, ἡ, fornication, idolatry. ⁵ ἀκαθαρσία, ας, ἡ, uncleanness, impurity. ⁶ πάθος, οὐς, τό, suffering, pain. ⁷ ἐπιθυμία, ας, ἡ, desire, passion. ⁸ πλεονεξία, ας, ἡ, covetousness, avarice. ⁹ εἰδωλολατρεία, ας, ἡ, worship or service of an image. ¹⁰ ὀργή, ἡς, ἡ, wrath, anger. ¹¹ ἀπείθεια, ας, ἡ, disobedience, willful unbelief. ¹² ποτέ, once, at some time. ¹³ νυνί, now, already. ¹⁴ ἀποτίθημι, put off, lay aside. ¹⁵ θυμός, οὐ, ὁ, wrath, outburst of passion. ¹⁶ κακία, ας, ἡ, malice, evil. ¹⁷ βλασφημία, ας, ἡ, blasphemy, reproach. ¹⁸ αἰσχρολογία, ας, ἡ, obscene speech, dirty talk. ¹⁹ ψεύδομαι, lie. ²⁰ ἀπεκδύομαι, strip off, disarm. ²¹ παλαιός, old, ancient. ²² πράξις, εως, ἡ, deed, function. ²³ ἐνδύω, put on, clothe. ²⁴ νέος, new, young. ²⁵ ἀνακαινώω, renew, amend. ²⁶ ἐπίγνωσις, εως, ἡ, knowledge, discernment. ²⁷ εἰκών, ὄνος, ἡ, image, likeness. ²⁸ κτίζω, create, form. ²⁹ ἐνι, there is in, is present. ³⁰ Ἕλλην, ἡνος, ὁ, Greek, Hellene. ³¹ περιτομή, ἡς, ἡ, circumcision. ³² ἀκροβυστία, ας, ἡ, uncircumcision, foreskin. ³³ βάρβαρος, barbarous, barbarian. ³⁴ Σκύθης, οὐ, ὁ, Scythian. ³⁵ ἐλεύθερος, free, delivered from obligation. ³⁶ ἐκλεκτός, chosen, elect. ³⁷ σπλάγχνα, ὡν, τά, bowels, compassion. ³⁸ οἰκτιρμός, οὐ, ὁ, compassion, pity. ³⁹ χρηστότης, ἡτος, ἡ, goodness, kindness. ⁴⁰ ταπεινοφροσύνη, ἡς, ἡ, lowliness of mind, humility. ⁴¹ πραΰτης, mildness, gentleness. ⁴² μακροθυμία, ας, ἡ, long-suffering, patience. ⁴³ ἀνέχομαι, endure, bear with. ⁴⁴ χαρίζομαι, give freely, forgive.

ἑαυτοῖς, ἐάν τις πρὸς τινα ἔχη μομφήν:¹ καθὼς καὶ ὁ χριστὸς
 ἐχαρίσατο² ὑμῖν, οὕτως³ καὶ ὑμεῖς: ἐπὶ πᾶσιν δὲ τούτοις τὴν ἀγάπην, 14
 ἣτις ἐστὶν σύνδεσμος⁴ τῆς τελειότητος.⁵ Καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ θεοῦ 15
 βραβεύετω⁶ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, εἰς ἣν καὶ ἐκλήθητε ἐν ἐνὶ σώματι:
 καὶ εὐχάριστοι⁷ γίνεσθε. Ὁ λόγος τοῦ χριστοῦ ἐνοικεῖτω⁸ ἐν ὑμῖν 16
 πλουσίως⁹ ἐν πάσῃ σοφίᾳ: διδάσκοντες καὶ νουθετοῦντες¹⁰ ἑαυτούς,
 ψαλμοῖς,¹¹ καὶ ὕμνοις,¹² καὶ ᾠδαῖς¹³ πνευματικαῖς,¹⁴ ἐν χάριτι ᾄδοντες
 ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν τῷ κυρίῳ. Καὶ πᾶν ὃ τι ἂν ποιῇτε, ἐν λόγῳ ἡ ἐν 17
 ἔργῳ, πάντα ἐν ὀνόματι κυρίου Ἰησοῦ, εὐχαριστοῦντες¹⁶ τῷ θεῷ καὶ
 πατρὶ δι' αὐτοῦ.

Αἱ γυναῖκες, ὑποτάσσεσθε¹⁷ τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν, ὡς ἀνήκεν¹⁸ ἐν κυρίῳ. 18
 Οἱ ἄνδρες, ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖκας, καὶ μὴ πικραίνεσθε¹⁹ πρὸς αὐτάς. 20
 Τὰ τέκνα, ὑπακούετε²⁰ τοῖς γονεῦσιν²¹ κατὰ πάντα: τοῦτο γάρ ἐστιν
 εὐάρεστον²² ἐν κυρίῳ. Οἱ πατέρες, μὴ ἐρεθίζετε²³ τὰ τέκνα ὑμῶν, ἵνα 21
 μὴ ἀθυμῶσιν.²⁴ Οἱ δοῦλοι, ὑπακούετε²⁰ κατὰ πάντα τοῖς κατὰ σάρκα 22
 κυρίοις, μὴ ἐν ὀφθαλμοδουλείᾳς²⁵ ὡς ἀνθρωπάρεσκοι,²⁶ ἀλλ' ἐν
 ἀπλότῃ²⁷ καρδίᾳ, φοβούμενοι τὸν θεόν: καὶ πᾶν ὃ τι ἐὰν ποιῇτε, ἐκ 23
 ψυχῆς ἐργάζεσθε,²⁸ ὡς τῷ κυρίῳ καὶ οὐκ ἀνθρώποις: εἰδότες ὅτι ἀπὸ 24
 κυρίου λήψεσθε τὴν ἀνταπόδοσιν²⁹ τῆς κληρονομίας:³⁰ τῷ γὰρ κυρίῳ

¹ μομφή, ἥς, ἡ, blame, (cause for) complaint. ² χαρίζομαι, give freely, forgive. ³ οὕτως, thus, so. ⁴ σύνδεσμος, ου, ὁ, bond, fetter. ⁵ τελειότης, ἡτος, ἡ, perfection, completeness. ⁶ βραβεύω, be judge, rule. ⁷ εὐχάριστος, thankful, grateful. ⁸ ἐνοικέω, dwell in, am settled in. ⁹ πλουσίως, richly, abundantly. ¹⁰ νουθετέω, admonish, exhort. ¹¹ ψαλμός, οὐ, ὁ, song of praise, psalm. ¹² ὕμνος, ου, ὁ, song of praise, hymn. ¹³ ᾠδή, ἥς, ἡ, song, ode. ¹⁴ πνευματικός, spiritual. ¹⁵ ᾄδω, sing. ¹⁶ εὐχαριστέω, give thanks, thank. ¹⁷ ὑποτάσσω, subject, put in subjection. ¹⁸ ἀνήκω, be fit, be proper. ¹⁹ πικραίνω, make bitter, embitter. ²⁰ ὑπακούω, obey, listen. ²¹ γονεῦς, ἑως, ὁ, parent. ²² εὐάρεστος, well-pleasing, acceptable. ²³ ἐρεθίζω, arouse, provoke. ²⁴ ἀθυμέω, be discouraged, disheartened. ²⁵ ὀφθαλμοδουλεία, ας, ἡ, service rendered only while the master watches. ²⁶ ἀνθρωπάρεσκος, people pleaser. ²⁷ ἀπλότης, ἡτος, ἡ, singleness, hence simplicity. ²⁸ ἐργάζομαι, work, word. ²⁹ ἀνταπόδοσις, εως, ἡ, recompense, reward. ³⁰ κληρονομία, ας, ἡ, inheritance.

χριστῷ δουλεύετε.¹ Ὁ δὲ ἀδικῶν² κομιεῖται³ ὃ ἡδίκησεν·² καὶ οὐκ 25
ἔστιν προσωποληψία.⁴

Οἱ κύριοι, τὸ δίκαιον καὶ τὴν ἰσότητά⁵ τοῖς δούλοις παρέχεσθε,⁶ εἰδότες 4
ὅτι καὶ ὑμεῖς ἔχετε κύριον ἐν οὐρανοῖς.

Τῇ προσευχῇ⁷ προσκαρτερεῖτε,⁸ γρηγοροῦντες⁹ ἐν αὐτῇ ἐν εὐχαριστίᾳ·¹⁰ 2
προσευχόμενοι ἅμα¹¹ καὶ περὶ ἡμῶν, ἵνα ὁ θεὸς ἀνοίξῃ ἡμῖν θύραν¹² 3
τοῦ λόγου, λαλήσαι τὸ μυστήριον¹³ τοῦ χριστοῦ, δι' ὃ καὶ δέδεμαι·¹⁴ 4
ἵνα φανερώσω¹⁵ αὐτό, ὡς δεῖ με λαλήσαι. Ἐν σοφίᾳ περιπατεῖτε πρὸς 5
τοὺς ἔξω, τὸν καιρὸν ἐξαγοραζόμενοι.¹⁶ Ὁ λόγος ὑμῶν πάντοτε¹⁷ ἐν 6
χάριτι, ἅλατι¹⁸ ἡρτυμένος,¹⁹ εἰδέναι πῶς δεῖ ὑμᾶς ἐνὶ ἐκάστῳ
ἀποκρίνεσθαι.

Τὰ κατ' ἐμὲ πάντα γνωρίσει²⁰ ὑμῖν Τυχικός,²¹ ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ 7
πιστὸς διάκονος²² καὶ σύνδουλος²³ ἐν κυρίῳ· ὃν ἔπεμψα πρὸς ὑμᾶς εἰς 8
αὐτὸ τοῦτο, ἵνα γνῶ τὰ περὶ ὑμῶν καὶ παρακαλέσῃ τὰς καρδίας
ὑμῶν· σὺν Ὀνησίμῳ²⁴ τῷ πιστῷ καὶ ἀγαπητῷ ἀδελφῷ, ὃς ἐστιν ἐξ 9
ὑμῶν. Πάντα ὑμῖν γνωριοῦσιν²⁰ τὰ ᾧδε.

¹ δουλεύω, serve, am a slave. ² ἀδικέω, do wrong, harm. ³ κομιζω, receive, bring. ⁴ προσωποληψία, ας, ἡ, partiality, favoritism. ⁵ ἰσότης, ητος, ἡ, equality, fairness. ⁶ παρέχω, offer, afford. ⁷ προσευχή, ἡς, ἡ, prayer, place for prayer. ⁸ προσκαρτερέω, continue in or with, persist. ⁹ γρηγορέω, watch, keep watch. ¹⁰ εὐχαριστία, ας, ἡ, thanksgiving, thankfulness. ¹¹ ἅμα, at the same time. ¹² θύρα, ας, ἡ, door, gate. ¹³ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ¹⁴ δέω, bind, tie. ¹⁵ φανερόω, reveal, manifest. ¹⁶ ἐξαγοράζω, redeem, make the most of. ¹⁷ πάντοτε, always, at all times. ¹⁸ ἅλας, ατος, τό, salt. ¹⁹ ἄρτύω, season, make salty. ²⁰ γνωρίζω, make known, declare. ²¹ Τυχικός, οὔ, ὁ, Tychicus. ²² διάκονος, ου, ὁ, minister, deacon. ²³ σύνδουλος, ου, ὁ, fellow slave, fellow servant. ²⁴ Ὀνήσιμος, ου, ὁ, Onesimus.

Ἀσπάζεταιται ὑμᾶς Ἀρίσταρχος¹ ὁ συναιχμάλωτός² μου, καὶ Μάρκος³ ὁ¹⁰
 ἀνεψιός⁴ Βαρνάβα,⁵ περὶ οὗ ἐλάβετε ἐντολὰς – ἐὰν ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς,
 δέξασθε αὐτόν: καὶ Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος Ἰοῦστος,⁶ οἱ ὄντες ἐκ¹¹
 περιτομῆς:⁷ οὗτοι μόνοι συνεργοὶ⁸ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, οἵτινες
 ἐγενήθησάν μοι παρηγορία.⁹ Ἀσπάζεταιται ὑμᾶς Ἐπαφρᾶς¹⁰ ὁ ἐξ ὑμῶν,¹²
 δούλος χριστοῦ, πάντοτε¹¹ ἀγωνιζόμενος¹² ὑπὲρ ὑμῶν ἐν ταῖς
 προσευχαῖς,¹³ ἵνα στήτε τέλειοι¹⁴ καὶ πεπληρωμένοι ἐν παντὶ
 θελήματι τοῦ θεοῦ. Μαρτυρῶ γὰρ αὐτῷ ὅτι ἔχει ζῆλον¹⁵ πολὺν ὑπὲρ¹³
 ὑμῶν καὶ τῶν ἐν Λαοδικείᾳ¹⁶ καὶ τῶν ἐν Ἱεραπόλει.¹⁷ Ἀσπάζεταιται¹⁴
 ὑμᾶς Λουκᾶς¹⁸ ὁ ἱατρὸς¹⁹ ὁ ἀγαπητός, καὶ Δημᾶς.²⁰ Ἀσπάσασθε τοὺς¹⁵
 ἐν Λαοδικείᾳ¹⁶ ἀδελφούς, καὶ Νυμφᾶν,²¹ καὶ τὴν κατ' οἶκον αὐτοῦ
 ἐκκλησίαν. Καὶ ὅταν ἀναγνωσθῇ²² παρ' ὑμῖν ἡ ἐπιστολή,²³ ποιήσατε¹⁶
 ἵνα καὶ ἐν τῇ Λαοδικαίᾳ²⁴ ἐκκλησίᾳ ἀναγνωσθῇ,²² καὶ τὴν ἐκ
 Λαοδικείας¹⁶ ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀναγνώτε.²² Καὶ εἶπατε Ἀρχίππῳ,²⁵ Βλέπε¹⁷
 τὴν διακονίαν²⁶ ἣν παρέλαβες²⁷ ἐν κυρίῳ, ἵνα αὐτὴν πληροῖς.

Ὁ ἀσπασμός²⁸ τῇ ἐμῇ χειρὶ Παύλου. Μνημονεύετε²⁹ μου τῶν δεσμῶν.³⁰ ¹⁸

Ἡ χάρις μεθ' ὑμῶν. Ἀμήν.

¹ Ἀρίσταρχος, ου, ὁ, Aristarchus. ² συναιχμάλωτος, ου, ὁ, fellow prisoner, fellow captive. ³ Μάρκος, ου, ὁ, Mark. ⁴ ἀνεψιός, οὗ, ὁ, cousin. ⁵ Βαρνάβας, ὁ, Barnabas. ⁶ Ἰοῦστος, ου, ὁ, Justus. ⁷ περιτομή, ἧς, ἡ, circumcision. ⁸ συνεργός, οὗ, ὁ, fellow worker. ⁹ παρηγορία, ας, ἡ, comfort, encouragement. ¹⁰ Ἐπαφρᾶς, ᾱ, ὁ, Epaphras. ¹¹ πάντοτε, always, at all times. ¹² ἀγωνίζομαι, contend, struggle. ¹³ προσευχή, ἧς, ἡ, prayer, place for prayer. ¹⁴ τέλειος, complete, perfect. ¹⁵ ζῆλος, ου, ὁ, zeal, jealousy. ¹⁶ Λαοδικεία, ας, ἡ, Laodicea. ¹⁷ Ἱεράπολις, εως, ἡ, Hierapolis. ¹⁸ Λουκᾶς, ᾱ, ὁ, Luke, Lucas. ¹⁹ ἱατρός, οὗ, ὁ, physician. ²⁰ Δημᾶς, ᾱ, ὁ, Demas. ²¹ Νυμφᾶς, α, ὁ, Nymphas. ²² ἀναγινώσκω, read. ²³ ἐπιστολή, ἧς, ἡ, letter, dispatch. ²⁴ Λαοδικεύς, εως, ὁ, Laodicean. ²⁵ Ἀρχίππος, ου, ὁ, Archippus. ²⁶ διακονία, ας, ἡ, waiting at table, service. ²⁷ παραλαμβάνω, receive, take. ²⁸ ἀσπασμός, οὗ, ὁ, greeting, salutation. ²⁹ μνημονεύω, remember, make mention of. ³⁰ δεσμός, οὗ, ὁ, chain, bond.